

Dozorčí rada může však na přechodnou dobu svého člena ustanoviti zástupcem člena představenstva, po kteroužto dobu ovšem nevykonává dotyčný člen funkce dozorčí.

Ručí ve výkonu své funkce za škody společnosti způsobené s představenstvem k ruce společné a nedílné, obdobně jako členové představenstva.

Nově ustanovuje osnova, že členům představenstva a dozorčí rady mohou společností povoleny býti zápůjčky a zálohy pouze za souhlasu dozorčí rady, při čemž předem splatnost a úročitelnost musí býti stanovena.

Kdo svede svým vlivem člena představenstva neb dozorčí rady k jednání v neprospěch společnosti pro svůj neb jiného prospěch, ručí za škodu společnosti k ruce společné a nedílné s představenstvem a dozorčí radou; promlčecí lhůta činí 5 let.

(Pokračování.)

Dr. Lad. Skula:

Jak správně jest vyložití §§ 537 a 809. o. z. o.

(Transmise podle našeho práva.)

O transmissi pojednal v pojednání »Transmise podle občanského zákona a její použití v praxi« v tomto časopise v roč. XI. čís. 7—9 dr. Eduard Liska a zdálo by se proto na první pohled zbytečným znovu o téže věci pojednávat.

Autor tohoto článku neztotožňuje se však s názory dra Eduarda Lisky o transmissi a jejím použití v praxi ve shora zmíněném pojednání pronesenými a domnívá se, že nebude na škodu sdělit čtenářstvu tohoto časopisu, proč, vzhledem k důsledkům, které má různé pojmání transmise v praxi v zápětí.

V další své stati budu se přidržovati označení, jakého používá ve svém pojednání dr. Ed. Liska. Budu tedy označovati prvního zůstavitele písmenem A, jeho bezprostředního dědice, čili transmitenta písmenem B a dědice tohoto čili transmisáře písmenem C.

Nepovažuji za správné tvrzení dra Ed. Lisky, že dědický nárok osoby B (transmitentův) na pozůstalost (příp. její část) osoby A nepatří do pozůstalosti osoby B (transmitentovy), nýbrž, že vchází dědicům osoby B (transmitentovým) t. zv. přímé právo dědické k pozůstalosti po A (resp. části pozůstalosti po A).

Názor ten odporuje:

1. §§ 531 obec. z. obč. a 97 nesp. pat.,
2. principu adičnímu, jímž celé naše pozůstalostní řízení jest ovládáno.

To ihned dokáži.

ad 1. Sám dr. Liska připouští, že se při transmissi převádí právo, a sice, jak dodávám, převádí se dědické právo transmitentovo (osoby B) k pozůstalosti (neb její části) osoby A na dědice transmitentova čili na osobu C.

Cituji § 531 o. z. o.:

»Der Inbegriff der Rechte und Verbindlichkeiten eines Verstorbenen, in so fern sie nicht in bloß persönlichen Verhältnissen gegründet sind, heißt desselben Verlassenschaft oder Nachlaß.«

Z toho plyne, že do pozůstalosti transmitentovy (osoby B) patří i jeho dědické právo (což jest podle § 532 o. z. o. výlučné právo celou pozůstalost neb její část převzít), k pozůstalosti po osobě A, neboť toto dědické právo je převoditelné (»übergeht«) a tudíž nikoliv osobní a »pozůstalost (tudíž i pozůstalost po transmitentovi) jest souhrn všech práv a závazků«, tedy patří do transmitentovy pozůstalosti i transmitentovo dědické právo k pozůstalosti (neb její části) po osobě A.

ad 2. Dr. Ed. Liska dovozuje ze slov zákona (§ 809 o. z. o.) »vstoupí jeho dědicové v právo dědictví přijati neb odmítnouti«, že transmisář může neodvisle od pozůstalosti transmitentovy rozhodnouti, zda chce dědictví po A přijati neb odmítnouti.

Zákonodárce však cituje při § 809 o. z. o. § 537 o. z. o., jenž uvádí:

»Hat der Erbe den Erlasser überlebt, so geht das Erbrecht auch vor Übernahme der Erbschaft, wie an dere vererblichen Rechte, auf seine Erben über.«

Všechna volně zděditelná práva zůstavitelova přecházejí podle našeho práva nejdříve do pozůstalosti zůstavitelovy a tvoří až do odevzdání pozůstalost ležící (jinak ovšem na Slovensku), není proto podle mého mínění odůvodněno viděti v § 809 o. z. obč. výjimku z pravidla, zvláště když § 809 o. z. o. sám § 537 o. z. o. cituje.

Tedy i transmisář nabude dědického práva transmitentova k pozůstalosti (neb její části) osoby A, toliko tím, že mu bude odevzdána pozůstalost po transmitentovi a nikoli, jak dr. Ed. Liska tvrdí, přímo, neodvisle od pozůstalosti transmitentovy.

Zbývá mi již toliko podotknouti, že důsledky vyplývající z různého pojmání transmise při vypočítávání povinného dílu z pozůstalosti po transmitentovi a při předlužené pozůstalosti transmitentově jsou závažné a že o tom již pojednal ve svém shora zmíněném pojednání dr. Ed. Liska.

Kdyby se pozůstalost po transmitentovi pojednávala bez ohledu na dědický nárok transmitentův oproti pozůstalosti po A, došlo by podle mého názoru mnohdy ke zkrácení nepominutelného dědice a věřitelů pozůstalosti transmitentovy, a to jest další důvod, proč nemohu souhlasiti s názorem dr. Ed. Lisky na transmissi.

Přidávám se proto k názoru dra Armina Ehrenzweiga (»System des österreichischen allgemeinen Privatrechts«, Wien 1924, str. 336):

»Bei jeder Transmission vollzieht sich also eine zweifache Vererbung, zwei Verlassenschaftsabhandlungen sind erforderlich.«